

אהבה בלתי מתפשרת לילדים

גרשון ברגסון, מנהל בית הספר "אלוני יצחק", מייסד המדרו לספרות ילדים, 1913-2009

גרשון ברגסון

לספרות ילדים במשרד החינוך ואת הרכעון "ספרות ילדים ונוער", שאותו ערך במשך יותר משלושה עשורים. כן יום את "מבצע הספר המזול" לילדי בתי הספר. משרש, ב-1983, המשיך לנהל את המדרו בהתנדבות, עד לאחרונה. מאשתו מניה לבית גייפמן נר' לרו שרי ואביחי ז"ל, שנהרג בסיני במלחמת יום הכיפורים. על מפעל חייו החינוכי הוא זכה באות יקר ירושלים.

הסבר תעמולני. להלווייתו באו "ילדיו" מאו, כיום בני שבעים, החבים לו חוב גדול. פרופ' שאול יציב, לשעבר מנהל מחלקת הילדים בהרסה עין כרם, כתב, כי כחניך בן 11 בע' ליית הנוער נתקל "בפניו הנעימים אך הנ' חושים, ומיר ידעתי כי אלך אחריו בעיניים עצומות". פרופ' יציב סבור, כי בחר במקצועו לא כמעט בזכות הערכים שהנחיל לו גרשון, שבבסיסם "אהבה בלתי מתפשרת לילדים".

ב-1955 החל גרשון לכהן כמפקח באזור הדרום, שם נלחם בדעות הקדומות של הוותיקים ביחס לעולים, וב-1960 עבר לירושלים, שבה, כמפקח ארצי, פעל להקמת מוסדות לילדים טעונים טיפוח. ב-1970 התמנה למנהל מחוז ירושלים במשרד החינוך, תפקיד שבי' מהלכו גילה התנגדות לרפורמה של חטיבות הביניים ולמעורבות יתר של ההורים בבתי הספר. על כך ספג ביקורת ואף התקפות.

"הוא היה איש עקרונית", אומרת מירי ברוד, פרופסור לספרות ילדים במכללת לוינסקי "שלא התפשר, ובריעבר - צדק".

ב-1972 יום גרשון את "פרס ואב לספרות ילדים" ושנתיים אחר כך הקים את המדרו

גרשון ברגסון נולד למשפחה מרובת ילדים בשרפץ שבפולין, היה פעיל בתנועת "הנוער הציוני" ולמד בסמינר "תרבות" בוילנה. כשפלו הנאצים לפולין הוא ברח לרובנו, וכשהם פלשו לבריה"מ הוא נמ' לט מזרחה בעקבות הצבא האדום הנסוג. זמן מה התפרנס מהוראת מוסיקה ומומרה בתיאטרון, ואחר כך גויס לעבודה במפעל כותנה באובובקיסטאן. קרוב למאה איש מבני משפחתו נרצחו בשואה. אחרי המלחמה חזר לפולין, ועסק בהברחת פליטים במסגרת ארגון "הבריחה", ובגרמניה ייסד וערך את עיתון "הנוער הציוני", "די ציוניסטישע שטימע", וחינך ילדים במחנות העקורים. בספטמבר 1947, כשעלה לארץ בסרטיפיקט מזויף, צהלו השוטרים הבריטים בנמל חיפה, משום שחשבו שלכרו ברגסון אחר, הלא הוא הלל קוק, איש אצ"ל המבוקש.

משה קול, ראש תנועת "העובד הציוני", הוא שהציע לגרשון להצטרף לכפר הנוער אלוני יצחק, והוא היה למנהל בית הספר והמנהל הפרגוני של הכפר. את החינוך שלו הנחיל, כדבריו, "לא בכפייה מלמעלה וללא